



Jazz PETER GUIDI

passie en missie



Dwarsfluitist en saxofonist Peter Guidi heeft op de Muziekschool Amsterdam een uitgebreid systeem van workshops, bands en Big Bands opgezet. Sindsdien is het niveau van jonge

Nederlandse jazzmusici met sprongen omhoog gegaan. Zijn Big Bands hebben inmiddels meer dan veertig prijzen in de wacht gesleept. Een portret van een muzikant voor wie jazz naar eigen zeggen een passie en missie is.

TEKST: STEVEN COLJÉ

Die passie begon al vroeg, de missie kwam later. Geboren uit Italiaanse ouders in Glasgow groeide Guidi op het toeristen-eiland Jersey op. Een muzikaal inspirerende omgeving, want 's zomers had elk hotel een eigen band. Vaak was dat een jazz-band. 'Dan waren er geweldige jamsessies en kon ik met de professionele musici van de hotels spelen. Ik werkte in het restaurant van mijn vader. In mijn pauze ging ik dan naar de jamsessie, in mijn witte jas met de naam van het restaurant erop.' Op Jersey was ook de jazzclub van de Schotse tenorist Jackie Duff. 'Hij haalde bekende jazzmuzikanten uit die tijd naar zijn club, zoals Johnny Griffin en Art Taylor. Daardoor kon ik als tiener fantastische musici zien en horen. Het is zó belangrijk om op jonge leeftijd goede muzikanten te horen en met ze te mogen spelen. Zij deden eigenlijk hetzelfde als

ik nu doe: mensen met talent een kans geven om op het podium te spelen en zo ervaring op te doen, "vlieguren" te maken.'

Sinds een jaar of zes heeft Jersey een eigen jazzfestival. 'Daar heb ik verschillende malen als gastsolist gespeeld en workshops met de Jersey Big Band gedaan. Dat vind ik geweldig. Ik breng mijn opgedane ervaring terug naar het eiland en daarmee is de cirkel rond.'

NIEUWE START IN AMSTERDAM

Na omzwervingen langs Parijs en Berlijn settelde Guidi zich in Milaan, waar hij tien jaar lang met bekende jazzmusici en op festivals speelde. Totdat in de jaren tachtig het culturele klimaat werd ingewisseld voor een sfeer die werd

‘Ik zet ze vanaf hun tiende op het podium en geef ze meteen veel verantwoordelijkheid.’

>> bepaald door yuppen, banken en de modewereld. Drummer Roberto Haliffi haalde hem naar Nederland. ‘Wat me trof was de sfeer van vriendelijkheid en openheid, en een bepaalde levensfilosofie. De centrale ligging is voor een muzikant natuurlijk ook een voordeel, maar bovenal hou ik van Amsterdam. Ik besloot hier een nieuwe start te maken. Dat was een goede beslissing; de infrastructuur voor jazz is in Amsterdam de laatste twintig jaar sterk verbeterd. Ik probeer mijn steentje daaraan bij te dragen, niet alleen op de muziekschool maar ook met de Nederlandse Toonkunstenaars Bond (NTB). Die heeft mij onlangs gevraagd het eerste Nederlandse Jeugd Jazzorkest samen te stellen en te dirigeren.

ZELF BACKGROUNDS LATEN INTELLEN

‘In mijn tijd was er geen conservatoriumopleiding voor aankomende jazzmusici. Je moest alles van de plaat af luisteren of aan collega-musici vragen. Maar wel kon ik me op het podium ontwikkelen, omdat je toen als jonge muzikant zes avonden per week betaald in een jazzclub kon spelen. Tegenwoordig is dat niet meer zo. Daarom probeer ik voor mijn leerlingen een vergelijkbare situatie te scheppen. Ik zet ze vanaf hun tiende jaar op het podium en geef ze meteen veel verantwoordelijkheid. Ze moeten zelf het nummer aftellen, de backgrounds intellen en de aankondigingen doen. Tijdens de workshops bemoei ik me actief met de leerlingen, maar als ze op het podium staan zit ik aan de kant te genieten.’

Op de Jazzafdeling van de Muziekschool Amsterdam zijn nu ensembles voor kinderen vanaf negen jaar oud. Van daaruit kunnen ze telkens doorstromen (zie schema). ‘Ik ben begonnen met één workshop en een halve Big Band, nu zijn er zes workshops en twee Big Bands, met in totaal ruim honderd leerlingen. In mijn systeem zijn geen examens, het



werkt op basis van natuurlijke selectie. Het docententeam besluit wie wanneer kan doorstromen.’

GEEN ONZIN

Hiermee zijn we bij de missie van Peter Guidi aangekomen: kinderen en jongeren winnen voor jazzmuziek. ‘Als je jong genoeg met ze begint dan enthousiasmeren kinderen elkaar. Ze zijn altijd positief, bijvoorbeeld als een ander kind een mooie solo speelt. Natuurlijk is er een kleine minderheid van moeilijke kinderen, maar die leren mettertijd dat afgunsten niet nodig is. Ik merk zelf dat leerlingen – en dat hoor ik ook van hun ouders – door het musiceren een persoonlijke groei doormaken. Dat geldt voor alle muziek, maar ik denk vooral bij jazz. Leerlingen ontwikkelen teamgeest door het spelen in een ensemble, en hun individualisme wordt gesterkt door het spelen van geïmproviseerde solo’s.’

Zijn didactische houding omschrijft hij als volgt. ‘Als leraar moet je een algemeen plan hebben, maar je moet ook heel flexibel zijn. Iedere leerling is anders, iedereen heeft een unieke combinatie van sterke en zwakke punten. Ik heb zelf

JAZZ AFDELING MUZIEKSCHOOL AMSTERDAM

Voor kinderen vanaf 9 jaar:
Doorstroming naar de

→ **Junior Swing workshop.
Jazz Juniors.**

Voor kinderen van 13 tot 15 jaar:

→ **Jazz Generation.**

Doorstroming naar de
En dan naar de

→ **Jazzworkshop 1, → 2 en → 3**
→ **JazzFocus Big Band**

↓
Jazzmania Big Band

Leertraject conservatorium:

→ **Junior Jazz College (JJC)**

Het Junior Jazz College is een samenwerkingsverband van de MSA en het Conservatorium van Amsterdam (CvA). Getalenteerde studenten krijgen les van muziekschool- en conservatoriumdocenten. Zij spelen in Guidi's ensembles en tijdens de open dag van het CvA. Het JJC staat open voor kinderen vanaf 12 jaar, duurt enkele jaren en bereidt voor op het toelatingsexamen van het CvA.



GESCHIEDENIS VAN DE BIG BAND

De Big Band ontstond in de jaren twintig in de VS. Destijds waren danszalen daar erg populair; ze werden daarom steeds groter. Als gevolg daarvan werden ook de jazzbands groter, al was het maar om boven het rumoer van de dansende menigte uit te komen. Het orkest van Fletcher Henderson – met daarin o.a. Louis Armstrong op trompet



– wordt gezien als de eerste Big Band. Zijn eerste band bestond uit tien man, tegenwoordig bestaan Big Bands uit vijftien tot twintig musici. De doorbraak van de Big Band vond plaats in de jaren dertig. Heel bekend was toen het orkest van Benny Goodman. Twee andere orkestleiders waren echter het invloedrijkst: Duke Ellington en Count Basie. De eerste onderscheidde zich door zijn sfeervolle arrangementen, waarin het hele klankenpalet van een Big Band goed uitkwam. Count Basie moest het meer hebben van de onnavolgbare swing van zijn orkest, waarbij zijn vaste gitarist Freddie Green een belangrijke rol speelde. Deze was vijftig jaar lid van Basies orkest zonder ooit één solo te spelen. Zijn taak was het spelen van akkoorden op de tel – jazzmusici duiden dat aan met de klanknabootsing 'schrumpen' – en dat kon hij als geen ander.

Bekende Big Bands uit Nederland waren van oorsprong radio-orkesten, zoals The Ramblers en The Skymasters. Opnames uit de begintijd van vooral de Ramblers laten horen dat het onderscheid tussen dansorkest en Big Band vroeger in Nederland niet groot was. Boy's Big Band onder leiding Boy Edgar was in de jaren zestig een bindende factor in de Nederlandse jazzwereld. De belangrijkste Nederlandse Jazzprijs is naar deze bandleider genoemd. Tegenwoordig is de New Cool Collective Big Band van saxofonist Benjamin Herman erg populair in Nederland en daarbuiten.



DE JAZZARCHEOLOGEN ANDRÉ FRANCIS EN JEAN SCHWARZ HEBBEN ONLANGS EEN CD-BOX OVER DE GESCHIEDENIS VAN DE BIG BAND SAMENGESTELD; VOLGENS VRIJ NEDERLAND RECENSENTE MAARTJE DEN BREEJEN EEN ABSOLUTE AANRADER.

LES TRÉSORS DU JAZZ: L'HISTOIRE DES BIG BANDS;
ANDRÉ FRANCIS EN JEAN SCHWARZ.
WWW.CHANTDUMONDE.COM

nooit les gehad in lesgeven, dus ik gebruik mijn ervaring en intuïtie. En de herinnering aan de leraren uit mijn schooltijd die fantastisch waren. Van het werken met kinderen leer ik zelf ook veel. Zoals: vertel geen onzin. Dat ruiken kinderen van een kilometer afstand. Als je iets niet weet, zeg dat dan eerlijk en belooft dat je het voor de volgende les zal uitzoeken.

Ook heb ik geleerd niet te geloven in statistieken die beweren dat jonge mensen niet van jazz houden. Want waarom houden ze er niet van? Heel simpel: ze horen het niet, ze zien het niet. Ik zal je vertellen wat mijn "statistiek" is. Als ik jonge mensen jazz laat horen en ervaren door ze aan het werk te zetten, dan houden ze van jazz. Natuurlijk luisteren ze op hun iPod ook naar hiphop, ik luisterde vroeger ook naar soulmuziek en naar de Rolling Stones. Maar mijn passie is altijd jazz geweest. De kinderen zullen de hiphop ontgroeien, maar de jazz zal voor de rest van hun leven blijven. En als ze later geen beroepsmusici worden, dan zijn ze in ieder geval ons toekomstige publiek.'



SERIOUS FUN



Peter Guidi is niet alleen jazzmentor, hij heeft ook cd's onder zijn eigen naam uitgebracht en een dwarsfluitmethode beschreven: *The Jazz Flute*.

Beide zijn via www.peterguidi.com te bestellen, net als de prachtige documentaire over Guidi en zijn leerlingen die in NPS Arena werd uitgezonden. Deze dubbel-dvd *Serious Fun* bevat tevens een registratie van een optreden van de Jazzmania Big Band in het Bimhuis.

ZIEN EN HOREN

Op <http://www.youtube.com/watch?v=aAgPS3t6EDQ> is een optreden van de Jazz Juniors in Zwitserland te zien.

11 mei: Jazzmania Big Band tijdens de Dag van de Nederlands Jazz; Amersfoort

12 mei: Jazzmania Big Band tijdens het Big Band Concours; Hoofddorp

27 mei: Jazzfocus Big Band tijdens de Big Band Competition; Enschede

Op **20 juni** (om 20.00 uur) treden beide orkesten op in het Bimhuis, Amsterdam

PETER GUIDI ALS GASTSOLIST

30 maart (om 21:00 uur): met het Bas van Lier Trio; Toomler Amsterdam

6 april (om 19:00 uur): Jazzclub Zonnevanck, Wijk aan Zee

9-15 juli: het Jersey Jazz Festival op Jersey

Guidi gaat regelmatig met de Jazzmania Big Band naar het buitenland. Dan neemt hij altijd een paar leerlingen uit de tienerbands mee, zodat zij kunnen ervaren hoe het is om met een Big Band op tournee te zijn. 'Spelen in clubs is heel belangrijk. Jammer genoeg zijn die in Nederland steeds minder actief. Daarom probeer ik met de "Jazz Working Group" van de NTB meer jazzclubs te creëren. Want we leiden fantastische jazzmusici op, maar waar kunnen ze spelen? Dat is echt een probleem. Ik heb veel kritiek op de overheid, met name over hoe weinig zij doet voor de kunsten. Dan denk ik: als ik veel kritiek heb dan kan ik er maar beter zelf veel aan doen.'